Abu Jahl Ki Maut (Gujarati)

અબૂ જહ્લ કી મૌત

- દો કમસિન મુજાહિદીન 2
- લટકતા બાઝૂ 6
- જિબ્રઈલ عَلَیْهِ السَّلَام કા ઘોડા 16
- જો રોતા હૈ ઉસ કા કામ હોતા હૈ 17
- સફર કે 32 મ-દની ફૂલ 21

શૈખે તરીકત, અમીરે અહ્લે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ

મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, **અમીરે અહલે સુન્નત**, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી** ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહલે ઝૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

તરજમા : ઐ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ! હમ પર ઈલ્મો હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે ! (المُستطرَف ج ۱ ص ۴۰ دار الفكر بيروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મગ્ફિરત

13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428 હિ.

અબૂ જહ્‌લ કી મૌત

યેહ રિસાલા (**અબૂ જહ્‌લ કી મૌત**)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી** ર-ઝવી ઝિયાઈ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ને **ઉર્દૂ** ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો **ગુજરાતી** રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર **મક-ત-બતુલ મદીના** સે શાએઅ કરવાયા હૈ. ઈસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, ઈ-મેઈલ યા SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને,

તીન દરવાઝા, અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત, ઈન્ડિયા

MO. 9374031409 E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

અબૂ જહ્લ કી મૌત[1]

શૈતાન લાખ સુસ્તી દિલાએ યેહ બયાન (27 સફહાત) મુકમ્મલ પઢ લીજિયે اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ આપ અપને દિલ મેં મ-દની ઈન્કિલાબ બરપા હોતા મહસૂસ ફરમાએંગે.

દુરૂદ શરીફ લિખને વાલે કી મગ્ફિરત હો ગઈ

હઝરતે સય્યિદુના સુફ્યાન બિન ઉયૈના رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ફરમાતે હૈં : મેરા એક ઈસ્લામી ભાઈ થા, મરને કે બા'દ ઉસે ખ્વાબ મેં દેખ કર પૂછા : مَا فَعَلَ اللّٰهُ بِكَ ؟ યા'ની **અલ્લાહ તઆલા** ને આપ કે સાથ ક્યા મુઆ-મલા ફરમાયા ? જવાબ દિયા : **અલ્લાહ તઆલા** ને મુઝે બખ્શ દિયા. મૈં ને પૂછા : કિસ અમલ કે સબબ ? કહને લગા : મૈં હદીસ લિખતા થા જબ ભી **શાહે ખૈરુલ અનામ** عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કા ઝિક્રે ખૈર આતા મૈં સવાબ કી નિય્યત સે "صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم" લિખતા, ઈસી અમલ કી બ-ર-કત સે મેરી મગ્ફિરત હો ગઈ. **(اَلْقَوْلُ الْبَدِيع ص٤٦٣)**

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

مدينہ

1 : યેહ બયાન **અમીરે અહલે સુન્નત** ને તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક **દા'વતે ઈસ્લામી** કે તીન રોઝા ઈજતિમાઅ (5,6,7 ર-જબુલ મુરજ્જબ 1420 સિ.હિ. બરોઝ ઈતવાર મદીનતુલ ઔલિયા મુલતાન) મેં ફરમાયા. ઝરૂરી તરમીમ કે સાથ તહરીરન હાઝિરે ખિદમત હૈ. **મજલિસે મક-ત-બતુલ મદીના**

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર એક બાર દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉસ પર દસ રહમતેં ભેજતા હૈ. (مسلم)

દુરૂદ કી જગહ ص લિખના હરામ હૈ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! سُبْحٰنَ اللّٰه ! દુરૂદ શરીફ લિખને કી ભી ક્યા ખૂબ બ-ર-કતેં હૈં. ઈસ **હિકાયત** સે યેહ ભી મા'લૂમ હુવા જબ ભી દુરૂદ શરીફ પઢેં યા લિખેં **"સવાબ કી નિય્યત"** હોના ઝરૂરી હૈ ઔર યેહ તો હર અમલ મેં લાઝિમ હૈ, અગર કિસી અચ્છે અમલ મેં **અચ્છી નિય્યત** ન હોગી તો **સવાબ** નહીં મિલેગા. ઈસ લિયે હર હર અમલ સે કબ્લ અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં કી આદત બનાની ચાહિયે. **દુરૂદ શરીફ** લિખને કે તઅલ્લુક સે બા'ઝ **મ-દની ફૂલ** કબૂલ ફરમાઈયે : જબ ભી નામે અક્દસ લિખેં તો ઝબાન સે صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કહેં ભી ઔર લિખેં ભી નીઝ મુકમ્મલ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم લિખા કરેં, ઈસ કી જગહ ઈસ કા **મુખફફફ** (Abbreviation) صلعم યા ص લિખના ના જાઈઝ વ સખ્ત હરામ હૈ. (માખૂઝ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 534) ઈસી તરહ جَلَّ جَلَالُهٗ કી જગહ ج યા عَلَيْهِ السَّلَام કી જગહ ؑ, رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કી જગહ ؓ ઔર رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه કે બજાએ ؒ મત લિખા કીજિયે.

દો કમસિન મુજાહિદીન

હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈં : **ગઝ્વએ બદ્ર** કે દિન જબ મૈં મુજાહિદીન કી સફ મેં ખડા થા, મૈં ને અપને દાએં બાએં દો કમસિન અન્સારી લડકે દેખે. ઈતને મેં એક ને આહિસ્તા સે મુઝ સે કહા : **يَا عَمِّ! هَلْ تَعْرِفُ اَبَا جَهْلٍ؟** ચચાજાન ! આપ અબૂ જહ્લ કો પહચાનતે હૈં ? મૈં ને જવાબ દિયા : હાં લેકિન તુમ્હેં ઉસ સે ક્યા કામ હૈ ? ઉસ ને કહા : મુઝે મા'લૂમ હુવા હૈ વોહ ગુસ્તાખે રસૂલ હૈ, ખુદા عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! અગર મૈં ઉસ કો દેખ લૂં તો ઉસ

પર ટૂટ પડૂં યા તો ઉસ કો માર ડાલૂં યા ખુદ મર જાઊં. દૂસરે લડકે ને ભી મુઝ સે ઈસી તરહ કી ગુફ્તગૂ કી. (શાઈર ઇન દોનોં નૌ ઉમ્ર લડકોં કે જઝબાત કી અક્કાસી કરતે હુએ કહતા હૈ)

કસમ ખાઈ હૈ મર જાએંગે યા મારેંગે નારી કો

સુના હૈ ગાલિયાં દેતા હૈ યેહ મહબૂબે બારી કો

હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ મઝીદ ફરમાતે હૈં : અચાનક મૈં ને દેખા કે અબૂ જહ્લ અપને સિપાહિયોં કે દરમિયાન ખડા હૈ. **મૈં** ને ઉન લડકોં કો અબૂ જહ્લ કી તરફ ઈશારા કર દિયા. વોહ તલવારેં લહરાતે હુએ ઉસ પર ટૂટ પડે ઔર પૈ દર પૈ વાર કર કે ઉસે પછાડ દિયા. ફિર દોનોં અપને પ્યારે ઔર મીઠે મીઠે આકા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હો ગએ ઔર અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ! હમ ને **અબૂ જહ્લ** કો ઠિકાને લગા દિયા હૈ. સરકારે આલી વકાર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈસ્તિફસાર ફરમાયા : તુમ મેં સે કિસ ને ઉસે કત્લ કિયા હૈ? દોનોં હી કહને લગે : મૈં ને. શહન્શાહે નામદાર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ક્યા તુમ ને અપની ખૂન આલૂદા તલવારેં સાફ કર લી હૈં? દોનોં ને અર્ઝ કી : જી નહીં. મીઠે મીઠે મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉન તલવારોં કો મુલાહઝા કર કે ફરમાયા : **كِلَاكُمَا قَتَلَهٗ** યા'ની તુમ દોનોં ને ઉસે કત્લ કિયા હૈ.

(بُخاری ج۲ ص۳۰٦ حدیث۳۱٤۱)

દોનોં મુન્નોં કા ભી હમ્લા ખૂબ થા બૂ જહ્લ પર

બદ્ર કે ઉન દોનોં નન્હે જાં નિસારોં કો સલામ

યેહ નૌ ઉમ્ર કૌન થે ?

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! યેહ ઈસ્લામ કે શાહીન સિફત કમસિન મુજાહિદીન જિન્હોં ને લશ્કરે કુરૈશ કે સિપહ સાલાર, દુશ્મને ખુદા વ મુસ્તફા ઔર ઈસ ઉમ્મત કે સંગદિલ વ સરકશ ફિરઔન **અબૂ જહ્લ** કો મૌત કે ઘાટ ઉતારા ઉન કે અસ્માએ ગિરામી હૈં : **મુઆઝ** ઔર **મુઅવ્વિઝ** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا. યેહ દોનોં સગે ભાઈ થે. ઈન કે ઇશ્કે રસૂલ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم પર સદ હઝાર તહ્સીનો આફરીન ઔર ઈન કે વલ્વલએ જિહાદ પર લાખોં સલામ, કે ઈસ લડક-પન ઔર ખેલને કૂદને કે અય્યામ મેં હી ઈન્હોં ને અપની ઝિન્દગિયોં કો મ-દની રંગ મેં રંગ લિયા ઔર રાહે ખુદા عَزَّوَجَلَّ મેં સફર કર કે લશ્કરે કુફ્ફાર કે સિપહ સાલાર **અબૂ જહ્લે** જફાકાર સે ટક્કર લે લી ઔર ઉસ કો ખાકો ખૂન મેં લોટતા કર દિયા. કિસી શાઈર ને ઈન દોનોં મ-દની મુન્નોં કે **અબૂ જહ્લ** પર હમ્લા કરને કી ક્યા ખૂબ મન્ઝર કશી કી હૈ :

ગિરા ઈસ તરહ કુન્દે જોડ કર શહબાઝ કા જોડા — કે ઈક દમ મેં સફે ઝાગો ઝગન કા સિલ્સિલા તોડા

જવાનોં કે મુકાબિલ પહ્લવાનોં કી તરહ અડતે — બરાબર વાર કરતે વાર સહતે ચૌમુખી લડતે

હટાતે મારતે ઔર કાટતે બઢતે ગએ દોનોં — બસાને મૌજ ઔજે રેગ પર ચઢતે ગએ દોનોં

ઉધર બૂ જહ્લ ભી કરને લગા બચને કી તદબીરેં — ન ઉસ કી ધમ્કિયાં કામ આ સકીં લેકિન ન તકરીરેં

બરૂએ બાઝૂએ તકદીર તદબીરેં નહીં ચલતીં — જહાં શમશીર ચલ જાતી હૈ તકરીરેં નહીં ચલતીં

હટા વોહ દેખ કર ઈન કો યેહ ફિર ઉસ કે કરીં પહોંચે — જહાં બૂ જહ્લ પહોંચા દોનોં લડકે ભી વહીં પહોંચે

ન ભાગા જા સકા તો ઉન કો ધમકાને લગા કાફિર — સિપર કે આસરે પર તૈગ ચમકાને લગા કાફિર

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર દસ મરતબા સુબ્હ ઔર દસ મરતબા શામ દુરૂદે પાક પઢા ઉસે કિયામત કે દિન મેરી શફાઅત મિલેગી. (مجمع الزوائد)

લગા મરકબ કુદાને ખશ્મગીં શેરોં કે જોડે પર
વોહ પુખ્તા-કાર યેહ કમસિન, યેહ પૈદલ ઔર વોહ ઘોડે પર

ખુદા સે ડરને વાલે મૌત સે હરગિઝ નહીં ડરતે
મગર ઉશ્શાક અપની જાન કી પરવા નહીં કરતે

ગિરીં બૂ જહ્લ પર દો તેઝ ખૂન આશામ શમશીરેં
હવા મેં ગૂંજ ઉઠ્ઠીં રા'દ કી માનિન્દ તક્બીરેં

ગિરા ઘોડા ભી ખા કર ઝખ્મ દોનોં કી કમર ટૂટી
દહન સે આહ નિકલી હાથ સે તૈગો સિપર છૂટી

પડા થા ખૂન મેં લિથડા હુવા મિટ્ટી કી ચાદર પર
ઝમીં ધંસતી થી જિસ બદ બખ્ત કી અદના સી ઠોકર પર

વોહી હડ્ડી શિકસ્તા થી વોહી અબ ખૂન બહતા થા
વોહ હડ્ડી ઔર ખૂં જિસ પર હમેશા નાઝ રહતા થા

મદદગારોં કો ચારોં સમ્ત તકતા હી રહા કાફિર
ઝબાં સે ચીખતા ઔર કુફ્ર બકતા હી રહા કાફિર

ઉસી મેં ઘુસ કે દો કમઝોર લડકોં ને ઉસે મારા
વોહ જંગઆવર રિસાલા જિસ કે બલ પર ઝોર થા સારા

જબીને લૌહે ગૈરત પર લિખા હૈ નામ દોનોં કા
જવાનો ! કાબિલે તક્લીદ હૈ ઈક્દામ દોનોં કા

લબે કૌસર પહોંચ કર શૌકે નોશા નોશ થા ઉન કો
વોહ ગાઝી થે મએ હુબ્બે નબી કા જોશ થા ઉન કો

મુશ્કિલ અલ્ફાઝ કે મઆની

કુન્દા : કન્ધા. **ઝાગ :** કવ્વા. **ઝગન :** ચીલ. **બસાન :** માનિન્દ. **મૌજ :** પાની કી લહર. **ઔજ :** બુલન્દી. **રેગ :** ધૂલ. **કરીં :** કરીબ. **સિપર :** ઢાલ. **મરકબ :** સુવારી. **ખશ્મગીં :** ગઝબનાક. **રા'દ :** બિજલી કી કડક. **ખૂન આશામ શમશીરેં :** ખૂંખાર તલવારેં. **દહન :** મુંહ. **તૈગ :** તલવાર. **લઈન :** લા'નતી. **અદૂ :** દુશ્મન. **શિકસ્તા :** ટૂટી હુઈ. **રિસાલા :** હઝાર ફૌજ કા દસ્તા. **જબીન :** પેશાની. **લૌહ :** તખ્તી. **મએ હુબ્બે નબી :** નબી કી મહબ્બત કી શરાબ.

લટક્તા બાઝૂ

એક રિવાયત કે મુતાબિક ઈન દોનોં ભાઈયોં મેં સે હઝરતે સય્યિદુના મુઆઝ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કા ફરમાન હૈ : મૈં અપની તલવાર લહરાતા હુવા **અબૂ જહ્લ** પર ટૂટ પડા મેરે પહલે વાર સે ઉસ કી ટાંગ કી પિંડલી કટ કર દૂર જા ગિરી. ઉસ કે બેટે ઈક્રમા (જો બા'દ મેં મુસલ્માન હુએ) ને મેરી ગરદન પર તલવાર કા વાર કિયા મગર ઉસ સે મેરા બાઝૂ કટ ગયા ઔર ખાલ કે એક તસ્મે કે સાથ લટક્ને લગા. સારા દિન લટક્તે હુએ બાઝૂ કો સંભાલે મૈં દૂસરે હાથ સે દુશ્મન પર તલવાર ચલાતા રહા. **લટક્તા બાઝૂ** લડને મેં રુકાવટ બન રહા થા, લિહાઝા મૈં ને ઉસે પાઉં કે નીચે દબા કર ખીંચા જિસ સે જિલ્દ (યા'ની ખાલ) કા તસ્મા ટૂટ ગયા ઔર મૈં ઉસ સે આઝાદ હો કર ફિર કુફ્ફાર કે સાથ મસરૂફે પૈકાર (યા'ની જંગ) હો ગયા. **મુઆઝ** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કા ઝખ્મ ઠીક હો ગયા ઔર યેહ હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કે અહ્દે ખિલાફત તક ઝિન્દા રહે. હઝરતે અલ્લામા કાઝી ઈયાઝ رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيْهِ ને ઈબ્ને વહ્બ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ સે રિવાયત કી હૈ, ખત્મે જંગ કે બા'દ હઝરતે સય્યિદુના **મુઆઝ** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ અપના કટા હુવા બાઝૂ લે કર બારગાહે રિસાલત صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم મેં હાઝિર હુએ. તબીબોં કે તબીબ, **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે હબીબ, હબીબે લબીબ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને લુઆબે દહન (યા'ની મુબારક મુંહ કા થૂક શરીફ) લગા કર વોહ કટા હુવા બાઝૂ ફિર કન્ધે કે સાથ જોડ દિયા. **(مَدَارِجُ النُّبُوَّة ج۲ ص۸۷)**

سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ! અગર તોડને વાલે કા વુજૂદ હૈ તો જોડને વાલા ભી મૌજૂદ હૈ.

अली के वासिते सूरज को फ़ैरने वाले

ईशारा कर दे के मेरा भी काम हो जाऐ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

अनोखा जज़्बा

मीठे मीठे ईस्लामी भाईयो ! देखा आप ने ! सहाबऐ किराम عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان में ईबादत के दौरान कैसा वजद सा तारी हो जाता था के उन्हें किसी तक्लीफ़ का एहसास ही नहीं होता था, जी हां, राहे खुदा عَزَّوَجَلَّ में जिहाद करना भी ईबादत ही है. सय्यिदुना मुआज़ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ का खाल में लटक्ते हुऐ हाथ के साथ लड़ना फ़िर उसे पाउं में दबा कर खींच कर खाल को तोड़ डालना येह ऐसी बातें हैं जो दिलों में ज़ुरज़ुरी पैदा कर दें मगर ईन हज़रात पर कुछ ऐसी वारफ़तगी छाई होती थी के तक्लीफ़ का एहसास ही नहीं होता था. राहे खुदा عَزَّوَجَلَّ के ईन जांबाज़ों और ईस्लाम के हकीकी सर फ़रोशों के नक्शे कदम पर चलते हुऐ हमें भी **दा'वते ईस्लामी** के सुन्नतों की तरबिय्यत के **म-दनी काफ़िलों** में सफ़र करना चाहिये और राहे खुदा عَزَّوَجَلَّ में आने वाली तकालीफ़ हंसी खुशी बरदाश्त करनी चाहिऐं.

सीखने सुन्नतें काफ़िले में चलो लूटने रहमतें काफ़िले में चलो

होंगी हल मुश्किलें काफ़िले में चलो पाओगे राहतें काफ़िले में चलो

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

અબૂ જહ્લ કા સર

સરકારે નામદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : કૌન હૈ જો **અબૂ જહ્લ** કો દેખ કર ઉસ કા હાલ બતાએ ? તો હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મસ્ઉદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને જા કર લાશોં મેં દેખા તો **અબૂ જહ્લ** ઝખ્મી પડા હુવા દમ તોડ રહા થા, ઉસ કા સારા બદન ફૌલાદ મેં છુપા હુવા થા, ઉસ કે હાથ મેં તલવાર થી જો રાનોં પર રખી હુઈ થી, ઝખ્મોં કી શિદ્દત કે બાઇસ અપને કિસી ઉઝ્વ કો જુમ્બિશ નહીં દે સકતા થા. સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** ઇબ્ને મસ્ઉદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને ઉસ કી ગરદન પર પાઉં રખા, ઇસ આલમ મેં ભી ઉસ કે **તકબ્બુર** કા આલમ યેહ થા કે હકારત સે બોલ ઉઠા : ઐ બકરિયોં કે ચરવાહે ! તૂ બડી ઊંચી ઔર દુશ્વાર જગહ પર ચઢ ગયા. (السيرة النبوية لابن هشام ص٢٦٢،٢٦٣) હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** ઇબ્ને મસ્ઉદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈં : મૈં અપની કુન્દ તલવાર સે **અબૂ જહ્લ** કે સર પર ઝર્બે લગાને લગા, જિસ સે તલવાર પર ઉસ કે હાથ કી ગિરિફ્ત ઢીલી પડ ગઈ, મૈં ને ઉસ સે તલવાર ખીંચ લી. જાં કની કે આલમ મેં ઉસ ને અપના સર ઉઠાયા ઔર પૂછા : ફત્હ કિસ કી હુઈ ? મૈં ને કહા : **لِلّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ** યા'ની **અલ્લાહ વ રસૂલ** عَزَّوَجَلَّ وصَلَّى اللّٰه تعالٰى عليه واٰله وسلَّم કે લિયે હી ફત્હ હૈ. ફિર મૈં ને ઉસ કી દાઢી કો પકડ કર ઝન્ઝોડા ઔર કહા : **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَخْزَاکَ یَا عَدُوَّاللّٰهِ** યા'ની ઉસ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કા શુક્ર હૈ કે જિસ ને ઐ દુશ્મને ખુદા ! તુઝે ઝલીલ કિયા. મૈં ને ઉસ કા ખૌદ ઉસ કી ગુદ્દી સે હટાયા ઔર ઉસી કી તલવાર સે ઉસ કી ગરદન પર ઝોરદાર વાર કિયા ઉસ કી ગરદન કટ કર સામને જા ગિરી. ફિર મૈં ને ઉસ કે હથિયાર, ઝિરહ વગૈરા ઉતાર લિયે ઔર ઉસ

કા **સર** ઉઠા કર બારગાહે રિસાલત મેં હાઝિર હો ગયા ઔર અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ! યેહ દુશ્મને ખુદા **અબૂ જહ્લ** કા સર હૈ. સુલ્તાને મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને તીન બાર ફરમાયા : **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَعَزَّالْاِسْلَامَ وَاَهْلَهٗ** યા'ની **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કા શુક્ર હૈ જિસ ને ઈસ્લામ ઔર અહલે ઈસ્લામ કો ઈઝ્ઝત બખ્શી. ફિર સરકારે આલી વકાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને સજ્દએ શુક્ર અદા કિયા. ફિર ફરમાયા : હર ઉમ્મત મેં એક ફિરઔન હોતા હૈ ઈસ ઉમ્મત કા ફિરઔન અબૂ જહ્લ થા.

(سُبُلُ الْهُدٰی ج٤ ص٥١-٥٢)

અબૂ જહ્લ કી આખિરી બકવાસ

અબૂ જહ્લ કા જઝ્બએ ઈનાદ ઔર **અદાવતે રસૂલે રબ્બુલ ઈબાદ** તો દેખિયે કે ટાંગેં કટ ચુકી હૈં, સારા જિસ્મ ઝખ્મોં સે ચૂર ચૂર હૈ, મૌત સર પર મંડલા રહી હૈ, ઈસ હાલત મેં ભી ઉસ સખ્ત-જાન શકિય્યે અ-ઝલી (યા'ની હમેશા હી સે બદ બખ્ત) કી શકાવત (યા'ની બદ બખ્તી) કા આલમ યેહ હૈ કે ઉસ ને હઝરતે સય્યિદુના ઈબ્ને મસ્ઊદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કો કહા : "અપને નબી કો મેરા યેહ પૈગામ પહોંચા દેના કે મૈં ઉમ્ર ભર ઉસ કા દુશ્મન રહા હૂં ઔર ઈસ વક્ત ભી મેરા જઝ્બએ અદાવત શદીદ તર હૈ." હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મસ્ઊદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને જબ સરકારે વાલા તબાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે દરબાર મેં ઉસ અ-ઝલી બદ બખ્ત કા યેહ જુમ્લા અર્ઝ કિયા તો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે **મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝ્ઝહુન અનિલ ઉયૂબ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : મેરી **ઉમ્મત કા ફિરઔન** તમામ ઉમ્મતોં કે ફિરઔનોં સે ઝિયાદા સંગદિલ ઔર કીના પરવર હૈ. મૂસા (عَلَيْهِ السَّلَام) કે ફિરઔન કો જબ (બહ્રે અહ્મર કી) મૌજોં ને

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર દસ મરતબા દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉસ પર સો રહમતેં નાઝિલ ફરમાતા હૈ. (طبرانی)

અપને નરગે મેં લે લિયા તો પુકાર ઉઠા :

قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا الَّذِیْۤ اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُوْۤا اِسْرَآءِیْلَ وَ اَنَا مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ ﴿۹۰﴾ (پ۱۱،یونس:۹۰)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : બોલા મૈં ઈમાન લાયા કે કોઈ સચ્ચા મા'બૂદ નહીં સિવા ઉસ કે જિસ પર બની ઈસ્રાઈલ ઈમાન લાએ ઔર મૈં મુસલ્માન હૂં.

મગર ઈસ ઉમ્મત કા ફિરઔન મરને લગા તો ઉસ કી ઈસ્લામ દુશ્મની ઔર સરકશી મેં કમી કે બજાએ ઈઝાફા હો ગયા.

(مُحَمّد رسول اللّٰہ صَلَّی اللّٰہ تعالٰی علیہ وسلّم ج۳ص۴۳۱، تفسیر کبیر ج۱۱ص۲۲۴،۲۲۵)

કુદરત કે નિરાલે અન્દાઝ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી કુદરત કે ભી નિરાલે અન્દાઝ હૈં બડે બડે જંગ આઝમાઓં ને **અબૂ જહ્લ** પર તલવારોં કે વાર કિયે મગર વોહ ન મરા, આખિરે કાર **દો મ-દની મુન્નોં** ને ઉસ કો ગિરા દિયા ! ઈસ હમ્લે મેં વોહ આજિઝ ઔર બે દસ્તો પા હો ગયા, હિલને જુલને કી ઉસ મેં સકત ન રહી. મગર ઉસ સખ્ત-જાન કી રૂહ ન નિકલી, ખુદા عَزَّوَجَلَّ કી કુદરત કે આખિરે દમ તક ઈસ કે હોશો હવાસ કાઈમ રહે. ઈસ મેં હિકમત યેહ થી કે ઈસ ગુરૂરો તકબ્બુર કે પુતલે કો ઉસ મઝલૂમ વ બેકસ બન્દે કે હાથોં વાસિલે જહન્નમ કિયા ગયા જો માલી લિહાઝ સે ખાલી, જિસ્માની લિહાઝ સે કમઝોર ઔર કબીલે કે લિહાઝ સે ભી બે યારો મદદગાર થા. ઈસ્લામ લાને કે સબબ **અબૂ જહ્લ**, હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મસ્ઊદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કો ગાલિયાં બકતા ઔર આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કે સરે મુબારક કે બાલ પકડ કર તમાંચે રસીદ કિયા કરતા થા ઉસ વક્ત આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કિસી કિસ્મ કી જવાબી કારવાઈ

કરને સે કાસિર થે, આજ વોહી સહાબી **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી અતા સે ઉસ કી છાતી પર સુવાર હો ગએ, ઉસ કે સર કો ઠોકરેં માર રહે હૈં, અપને પાઉં તલે રૌંદ રહે હૈં, ઉસ કે હાથ સે તલવારે આબદાર છીન કર ઉસી કી તલવાર સે ઉસ કા સર કાટ રહે હૈં. ઐસે વક્ત મેં **અબૂ જહ્લ** બેહોશ નહીં હોશ મેં હૈ, અપની તઝ્લીલ વ રુસ્વાઈ કા શુઊર રખતા હૈ લેકિન દમ નહીં માર સકતા. સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** ઇબ્ને મસ્ઊદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ અપને કમઝોર હાથોં સે ઉસ કા સરે ગુરૂર કાટ કર, ઉઠા કર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે પ્યારે હબીબ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ના'લૈને મુબા-રકૈન કે નીચે ફેંક દેતે હૈં. અબૂ જહ્લ કી ઝિલ્લત આમેઝ મૌત જુમ્લા કુફ્ફાર વ મુશ્રિકીન ઔર તમામ મુનાફિકીન વ મુરતદ્દીન કે લિયે તાઝિયાનએ ઇબ્રત હૈ. ઔર યકીનન ઇઝ્ઝત **અલ્લાહ વ રસૂલ** عَزَّوَجَلَّ وصَلَّی اللہ تعالٰی علیہ واٰلہٖ وسلَّم ઔર મુસલ્માનોં કે લિયે હૈ જૈસા કે પારહ 28 **સૂ-રતુલ મુનાફિકૂન** આયત 8 મેં ઇર્શાદ હોતા હૈ :

وَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُوْلِهٖ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ وَلٰكِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝٨

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર ઇઝ્ઝત તો **અલ્લાહ** ઔર ઉસ કે રસૂલ ઔર મુસલ્માનોં હી કે લિયે હૈ મગર મુનાફિકોં કો ખબર નહીં.

મુસલ્માનોં કા સામાને જંગ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! અબૂ જહ્લ **ગઝ્વએ બદ્ર** મેં કત્લ હુવા થા. ગઝ્વએ બદ્ર કા વાકિઆ 17 **૨-મઝાનુલ મુબારક** 2 સિ.હિ. મકામે બદ્ર મેં પેશ આયા. ઇસ મેં મુસલ્માનોં કી તા'દાદ બહુત કમ યા'ની સિર્ફ **313** થી, ઇન કે પાસ સિર્ફ દો ઘોડે, 70 ઊંટ, શિકસ્તા

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : ઉસ શખ્સ કી નાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ર હો ઔર વોહ મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢે. (حاکم)

કમાનેં, ટૂટે ફૂટે નેઝે ઔર પુરાની તલવારેં થીં. મગર ઉન કા જઝ્બએ ઈમાની બે મિસાલ થા. ઉન્હેં સામાને જંગ પર નહીં **અલ્લાહ વ રસૂલ** عَزَّوَجَلَّ وصَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم પર ભરોસા થા.

કુફ્ફાર કા સામાને જંગ

એક તરફ મુસલ્માનોં કી બે સરો સામાની કા યેહ આલમ હૈ તો દૂસરી તરફ દુશ્મનાને ખુદા વ મુસ્તફા કી તા'દાદ એક હઝાર હૈ, ઉન કે પાસ 100 બર્ક રફતાર ઘોડે હૈં જિન પર 100 ઝિરહ પોશ જંગજૂ સુવાર હૈં, 700 આ'લા નસ્લ કે ઊંટ હૈં, ખાને પીને કે ઝખાઈર કે અમ્બાર ઉઠાને વાલે બાર બરદાર જાનવર મઝીદ બરઆં, નવ નવ દસ દસ ઊંટ રોઝાના ઝબ્હ કર કે લશ્કરે કુફ્ફાર કી પુર તકલ્લુફ દા'વત કા એહતિમામ હોતા હૈ, હર શબ બઝમે ઐશો નશાત બરપા કી જાતી હૈ જિસ મેં શરાબ કે જામ લુંઢાએ જાતે હૈં, ખૂબ સૂરત કનીઝેં અપને નાચ ઔર સેહ્ર અંગેઝ નગ્માત સે ઉન કી આતશે ગૈઝો ગઝબ ભડકાતી રહતી હૈં. ઈસ કે બા વુજૂદ ગુલામાને મુસ્તફા કે ચેહરોં પર તસ્કીન વ ઈત્મીનાન કા નૂર બરસ રહા હૈ ઈન કે દિલોં મેં ઈમાન વ યકીન કી શમ્અ ફરોઝાં હૈ, શરાબે વહ્દત કે નશે મેં સરશાર અપને પરવર દગાર عَزَّوَجَلَّ કા નામે મુબારક બુલન્દ કરને કે લિયે ઔર ઉસ કે પ્યારે મહબૂબ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે પાકીઝા દીન કા પરચમ ઊંચા લહરાને કે શૌક મેં સર ધડ કી બાઝી લગાને કા અઝ્મ બિલ જઝ્મ કિયે રિઝાએ ઈલાહી કી મન્ઝિલ કી તરફ મસ્તાના વાર બઢે ચલે જા રહે હૈં, ઈન્હેં અપની તા'દાદ કી કમી, સામાને જંગ કી કિલ્લત ઔર દુશ્મન કી કસીર તા'દાદ ઔર સામાને હર્બ કી કસરત કી કોઈ પરવાહ નહીં, બાતિલ કે સંગીન કલ્ઓં કો પાઉં કી ઠોકરોં સે રેઝા રેઝા કર દેને કા અઝ્મ ઈન્હેં

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم **:** જિસ ને મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દો સો બાર દુરૂદે પાક પઢા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુનાહ મુઆફ હોંગે. (کنزالعمال)

માહિયે બે આબ (યા'ની બિગૈર પાની કી મછલી) કી તરહ તડપા રહા હૈ, શૌકે શહાદત ઇન્હેં બેચૈન કિયે દેતા હૈ, જાં નિસારાને બદ્ર કી અ-ઝ-મતો શાન કા બયાન કરતે હુએ શાઇર કહતા હૈ :

વહાં સીનોં મેં કીના થા શકાવત થી અદાવત થી
યહાં ઝૌકે શહાદત ઔર ઈમાં કી હલાવત થી

મુજાહિદ જિન કો વા'દે યાદ થે આયાતે કુરઆં કે
ખડે થે સુબ્હ સે ડટ કર મુકાબિલ ફૌજે શૈતાં કે

જો ગૈરત મન્દ રાહે હક મેં થે મસરૂફે જાંબાઝી
અબદ તક નામ ઉન કા હો ગયા અલ્લાહ કે ગાઝી

ગઝા હક કે લિયે હક કે લિયે ઉન કી શહાદત થી
યેહ જીના ભી ઈબાદત થા યેહ મરના ભી ઈબાદત થી

શહાદત કા લહૂ જિન કે રુખોં કા બન ગયા ગાઝા
ખુલા થા ઉન કી ખાતિર દાઈમી જન્નત કા દરવાઝા

શહાદત આ'લા મન્ઝિલ હૈ મુસલ્માની સઆદત કી
વોહ ખુશ કિસ્મત હૈં મિલ જાએ જિન્હેં દૌલત શહાદત કી

શહાદત પા કે હસ્તી ઝિન્દએ જાવીદ હોતી હૈ
યેહ રંગીં શામ, સુબ્હે ઈદ કી તમ્હીદ હોતી હૈ

શહીદ ઈસ દારે ફાની મેં હમેશા ઝિન્દા રહતે હૈં
ઝમીં પર ચાંદ તારોં કી તરહ તાબિન્દા રહતે હૈં

ઈસી રંગત કો હૈ તરજીહ ઈસ દુન્યા કી ઝીનત પર
ખુદા રહમત કરે ઉન આશિકાને પાક તીનત પર

સમા સકતી હૈ ક્યૂંકર હુબ્બે દુન્યા કી હવા દિલ મેં
બસા હો જબ કે નક્શે હુબ્બે મહબૂબે ખુદા દિલ મેં

મુહમ્મદ કી મહબ્બત દીને હક કી શર્તે અવ્વલ હૈ
ઈસી મેં હો અગર ખામી તો સબ કુછ ના મુકમ્મલ હૈ

મુહમ્મદ કી ગુલામી હૈ સનદ આઝાદ હોને કી
ખુદા કે દામને તૌહીદ મેં આબાદ હોને કી

મુહમ્મદ કી મહબ્બત આને મિલ્લત શાને મિલ્લત હૈ
મુહમ્મદ કી મહબ્બત રૂહે મિલ્લત જાને મિલ્લત હૈ

મુહમ્મદ કી મહબ્બત ખૂન કે રિશ્તોં સે બાલા હૈ
યેહ રિશ્તા દુન્યવી કાનૂન કે રિશ્તોં સે બાલા હૈ

મુહમ્મદ હૈ મતાએ આલમે ઈજાદ સે પ્યારા
પિદર, માદર બિરાદર માલ જાં ઔલાદ સે પ્યારા

યેહી જઝબા થા ઉન મર્દાને ગૈરત મન્દ પર તારી
દિખાઈ જિન કે હાથોં હક ને બાતિલ કો નિગૂં-સારી

મુશ્કિલ અલ્ફાઝ કે મઆની

શકાવત : બદ બખ્તી. **હલાવત :** મિઠાસ. **ગઝા :** જંગ. **રુખોં કા ગાઝા :** ચેહરોં કા પાવડર. **દાઈમી :** હમેશા રહને વાલી. **ઝિન્દએ જાવીદ :** હમેશા ઝિન્દા રહને વાલા. **તમ્હીદ :** કિસી બાત કા આગાઝ. **દારે ફાની :** ખત્મ હોને વાલી દુન્યા. **તાબિન્દા :** રોશન. **પાક તીનત :** નેક ફિતરત. **દુન્યા કી હવા :** દુન્યા કી હવસ. **મિલ્લત :** કૌમ. **મતાઅ :** દૌલત. **પિદર :** બાપ. **માદર :** માં. **બિરાદર :** ભાઈ. **નિગૂંસાર :** શર્મ સે સર ઝુકાએ હુએ.

હૈરત અંગેઝ જઝબે કા રાઝ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! યેહ અઝ્મે મોહ્કમ, યેહ બાતિલ સે ટકરા જાને કા વાલિહાના શૌક, ખુદા વ મુસ્તફા عَزَّوَجَلَّ وصَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم કા નામે પાક બુલન્દ કરને કી તડપ, યેહ બે ખૌફી ઔર બહાદુરી ઉન્હેં કહાં સે મિલી ? યકીનન યેહ સબ **અલ્લાહ વ રસૂલ** عَزَّوَجَلَّ وصَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم કી **મહબ્બત** ઔર ઉન દુઆઓં કા **સમર** (યા'ની નતીજા) હૈ જો લબહાએ મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સે નિકલીં. ચુનાન્ચે ઈમામ **બૈહકી** رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه નક્લ કરતે હૈં : હઝરતે અલિય્યુલ મુર્તઝા, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ફરમાયા : "બદ્ર કે રોઝ હમ મેં સે હઝરતે મિક્દાદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કે ઈલાવા કોઈ સુવાર ન થા વોહ અબ્લક (યા'ની ચિતકુબ્રે) ઘોડે પર સુવાર થે, ઉસ રાત સબ સો રહે થે, મગર **અલ્લાહ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે મહબૂબ સારી રાત નફ્લ પઢતે રહે ઔર રોતે રહે." (دَلَائِلُ النُّبُوَّة ج۳ ص۴۹) سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ! અશ્કોં કી ઝબાની ફત્હો નુસરત કે લિયે જો દુઆએં માંગી ગઈ હોંગી ઉન કી કબૂલિય્યત કા ક્યા આલમ હોગા !

ફિરિશ્તોં કે ઝરીએ મદદ

અમીરુલ મુઅમિનીન, ઈમામુલ આદિલીન, હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ફરમાતે હૈં : **બદ્ર** કે રોઝ સરકારે દો આલમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કિબ્લા રૂ ખડે હો ગએ ઔર અપને દોનોં હાથ બારગાહે ઈલાહી جَلَّ جَلَالُہٗ મેં ફૈલા દિયે ઔર અપને પરવર દગાર عَزَّوَجَلَّ સે ફરિયાદ શુરૂઅ કર દી યહાં તક કે મહ્વિય્યત (યા'ની ઈસ્તિગ્રાક) કે આલમ મેં આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે મુબારક કન્ધે સે ચાદરે પાક ઝમીન પર તશરીફ લે આઈ, સય્યિદુના સિદ્દીકે અક્બર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ તેઝી સે આએ ઔર ચાદર શરીફ ઉઠા કર સુલ્તાને બહરો બર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે મુબારક કન્ધે પર ડાલ દી, ફિર વાલિહાના અન્દાઝ મેં પીછે સે સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કો સીને સે લગા લિયા ઔર અર્ઝ કી : આકા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ! આપ કી અપને રબ عَزَّوَجَلَّ સે યેહ દુઆ કાફી હૈ. યકીનન **અલ્લાહ તબા-ર-ક વ તઆલા** અપના અહ્દ પૂરા ફરમાએગા. ઉસી વક્ત સય્યિદુના જિબ્રઈલે અમીન عَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام યેહ આયત (યા'ની પારહ 9 **સૂ-રતુલ અન્ફાલ** આયત 9) લે કર હાઝિરે ખિદમતે અક્દસ હુએ :

اِذْ تَسْتَغِيْثُوْنَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ اَنِّيْ مُمِدُّكُمْ بِاَلْفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُرْدِفِيْنَ ۝٩

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : જબ તુમ અપને રબ સે ફરિયાદ કરતે થે તો ઉસ ને તુમ્હારી સુન લી કે મૈં તુમ્હેં મદદ દેને વાલા હૂં હઝાર ફિરિશ્તોં કી કિતાર સે.

(مُسلِم ص٩٦٩ حدیث١٧٦٣)

صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم રસૂલોં કે સરતાજ, સાહિબે મે'રાજ اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم : જો મુઝ પર એક દુરૂદ શરીફ પઢતા હૈ અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ ઉસ કે લિયે એક કીરાત અજ્ર લિખતા હૈ ઔર કીરાત ઉહુદ પહાડ જિતના હૈ. (عبدالرزاق)

કી દુઆઓં કો કબૂલિય્યત કા તાજ પહના દિયા ગયા. મેરે આકા આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه ફરમાતે હૈં :

ઈજાબત કા સેહરા ઈનાયત કા જોડા દુલ્હન બન કે નિકલી દુઆએ મુહમ્મદ

ઈજાબત ને ઝુક કર ગલે સે લગાયા બઢી નાઝ સે જબ દુઆએ મુહમ્મદ

જિબ્રઈલ عَلَيْهِ السَّلَام કા ઘોડા

"**ખઝાઈનુલ ઈરફાન**" મેં હૈ, હઝરતે ઈબ્ને અબ્બાસ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا ને ફરમાયા : મુસલ્માન ઉસ રોઝ કુફ્ફાર કા તઆકુબ (યા'ની પીછા) ફરમાતે થે ઔર કાફિર મુસલ્માન કે આગે આગે ભાગતા જાતા થા અચાનક ઊપર સે કોડે કી આવાઝ આતી થી ઔર સુવાર કા યેહ કલિમા સુના જાતા "اَقْدِمْ حَيْزُوْمُ" યા'ની "ઐ **હૈઝૂમ** ! આગે બઢ" (**હૈઝૂમ** હઝરતે જિબ્રઈલ عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કે ઘોડે કા નામ હૈ) ઔર નઝર આતા થા કે કાફિર ગિર કર મર ગયા ઔર ઉસ કી નાક તલવાર સે ઉડા દી ગઈ ઔર ચેહરા ઝખ્મી હો ગયા. સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કી તરફ સે જબ સય્યિદે આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં યેહ કૈફિય્યાત બયાન કી ગઈ તો હુઝૂર (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم) ને ફરમાયા : "યેહ તીસરે આસ્માન કી મદદ હૈ." (مُسلِم ص٩٦٩) એક બદ્રી સહાબી હઝરતે અબૂ દાવૂદ માઝની (رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ) ફરમાતે હૈં : મૈં **ગઝ્વએ બદ્ર** મેં એક મુશ્રિક કી ગરદન મારને કે દર પૈ હુવા, મેરી તલવાર પહોંચને સે પહલે હી ઉસ કા સર કટ કર ગિર ગયા તો મૈં ને જાન લિયા કે ઈસ કો કિસી ઔર ને કત્લ કિયા. (تفسیردُرّ مَنثور ج٤ ص ٣٦.٣٥) હઝરતે સહ્લ બિન હુનૈફ (رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ) ફરમાતે હૈં : **બદ્ર** કે રોઝ હમ મેં સે કોઈ તલવાર સે ઈશારા કરતા થા તો ઉસ કી તલવાર પહોંચને સે કબ્લ હી મુશ્રિક કા સર તન સે જુદા હો કર ગિર જાતા થા. (اَیضاً ص٣٣) (ખઝાઈનુલ ઈરફાન, સ. 335, 336, મુલખ્ખસન વ મુખર્રજન)

દુઆ મોમિન કા હથિયાર હૈ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! કૈસે હી કઠિન હાલાત પૈદા હો જાએં હમેં નઝર અસ્બાબ પર નહીં બલ્કે **મુસબ્બિબુલ અસ્બાબ** جَلَّ جَلَالُهٗ પર રખની ચાહિયે ઔર દુઆ સે હરગિઝ ગફલત નહીં કરની ચાહિયે. કે **ફરમાને મુસ્તફા** **اَلدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِن** : صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم હૈ યા'ની દુઆ મોમિન કા હથિયાર હૈ. **(مُسْنَدُ اَبِیْ یَعْلٰی ج ۱ ص ۲۱۰ حدیث ۴۳۰)** **ગઝ્વએ બદ્ર** મેં દુશ્મનોં કો અપની ભારી તા'દાદ ઔર કસ્રતે અસ્લિહા પર નાઝ થા ઔર મુસલ્માનોં કો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ઔર ઉસ કે પ્યારે મહબૂબ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم પર ભરોસા. મુજાહિદીન મેં જઝ્બએ શહાદત કૂટ કૂટ કર ભરા હુવા થા ઔર મુસલ્માનોં કા બચ્ચા બચ્ચા શૌકે શહાદત સે સરશાર થા. ચુનાન્ચે

જો રોતા હૈ ઉસ કા કામ હોતા હૈ

મશહૂર સહાબી હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન અબી વક્કાસ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કે છોટે ભાઈ હઝરતે સય્યિદુના ઉમૈર બિન અબી વક્કાસ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ જો અભી નૌ ઉમ્ર હી થે **ગઝ્વએ બદ્ર** કે મૌકઅ પર ફૌજ કી તય્યારી કે વક્ત ઇધર ઉધર છુપતે ફિર રહે થે. હઝરતે સય્યિદુના સા'દ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈં : મૈં ને **તઅજ્જુબ** સે પૂછા : ક્યૂં છુપતે ફિર રહે હો ? કહને લગે : કહીં ઐસા ન હો કે મુઝે સરકારે મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم દેખ લેં ઔર છોટા સમઝ કર જિહાદ પર જાને સે મન્અ ફરમા દેં. ભય્યા ! મુઝે રાહે ખુદા عَزَّوَجَلَّ મેં લડને કા બડા શૌક હૈ, કાશ ! મુઝે શહાદત નસીબ હો જાએ. આખિરે કાર સરકારે નામદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી તવજ્જોહ શરીફ મેં આ હી ગએ ઔર ઉન કો કમ

ઉમ્રી કી વજહ સે મન્અ ફરમા દિયા. હઝરતે સય્યિદુના ઉમૈર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ગ-લ-બએ શૌક કે સબબ રોને લગે, "જો રોતા હૈ ઉસ કા કામ હોતા હૈ" કે મિસ્દાક ઉન કા આરઝૂએ શહાદત મેં **રોના કામ આ ગયા** ઔર તાજદારે રિસાલત صَلَّى اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈજાઝત મર્હમત ફરમા દી. જંગ મેં શરીક હો ગએ ઔર દૂસરી આરઝૂ ભી પૂરી હો ગઈ કે ઉસી જંગ મેં **શહાદત** કી સઆદત ભી નસીબ હો ગઈ. આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કે બડે ભાઈ હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન અબી વક્કાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ફરમાતે હૈં : મેરે ભાઈ ઉમૈર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ છોટે થે ઔર તલવાર બડી થી લિહાઝા મૈં ઉસ કી હમાઈલ કે તસ્મોં મેં ગિરહેં લગા કર ઊંચી કરતા થા. **(كتاب المغازى للواقدى ج ١ ص ٢١)**

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને ! છોટા હો યા બડા રાહે ખુદા عَزَّوَجَلَّ મેં જાન કુરબાન કરના હી ઉન કી ઝિન્દગી કા મક્સદે વહીદ થા, લિહાઝા કામ્યાબી ખુદ આગે બઢ કર ઉન કે કદમ ચૂમતી થી. હઝરતે સય્યિદુના ઉમૈર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કા જઝ્બએ જિહાદ ઔર શૌકે શહાદત આપ ને મુલા-હઝા ફરમાયા ઔર બડે ભાઈ સય્યિદુના સા'દ ઈબ્ને અબી વક્કાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કે તઆવુન કે બારે મેં ભી આપ ને સુના. બેશક આજ ભી બડા ભાઈ અપને છોટે ભાઈ કા ઔર બાપ અપને બેટે કા તઆવુન કરતા હૈ મગર સિર્ફ દુન્યવી મુઆ-મલાત મેં ઔર ફકત દુન્યવી મુસ્તક્બિલ રોશન કરને કી ગરઝ સે. અફ્સોસ ! હમારે પેશે નઝર સિર્ફ દુન્યા કી ચન્દ રોઝા ઝિન્દગી કા સિંઘાર હૈ જબ કે સહાબએ કિરામ عَلَیْہِمُ الرِّضْوَان કી નિગાહોં મેં આખિરત કી ઝિન્દગી કી બહાર થી. હમ દુન્યવી આસાઈશોં પર નિસાર હૈં ઔર વોહ ઉખ્રવી રાહતોં કે તલબ ગાર થે. હમ દુન્યા કી ખાતિર હર તરહ કી મુસીબતેં ઝેલને કે લિયે તય્યાર રહતે

હૈં ઔર વોહ આખિરત કી સુર્ખ-રૂઈ કી આરઝૂ મેં હર તરહ કી રાહતે દુન્યા કો ઠોકર માર કર સખ્ત મસાઈબો આલામ ઔર ખૂન આશામ તલવારોં તલે ભી મુસ્કુરાતે રહે.

રબ્બે કા'બા કે પરસ્તાર વોહ મર્દાને જલીલ ! પાસબાને હરમ, વારિસે ઈમાને ખલીલ !
વોહ સરે ફર્શે ઝમીં ઈઝ્ઝતે હવ્વા કા સુબૂત વોહ તહે ચર્ખે બરીં અ-ઝ-મતે આદમ કી દલીલ
રાસ્ત ગુફ્તારો કુશાદા દિલો બેદાર દિમાગ મુદ્દતુલ ઉમ્ર જો આફાત કે સાયોં મેં પલે
કભી પાબન્દે સલાસિલ કભી શો'લોં કે હરીફ કભી અંગારોં પે લોટે કભી કાંટોં પે ચલે
કભી તપતે હુએ પથ્થર કી સિલેં સીનોં પર કભી કાંધોં પે ઉઠાએ હુએ વોહ બારે ગિરાં
કભી પુશ્તોં પે સલાખોં કે સુલગતે હુએ દાગ કભી ચેહરોં પે તમાંચોં કે અલમ-નાક નિશાં
કભી નેઝોં કે સઝાવાર કભી તીરોં કે કભી તા'નોં કે કચૂકે કભી ફાકોં સે નિઢાલ
કભી ચક્કી કી મશક્કત કભી તન્હાઈ કી કૈદ કભી અપનોં કી મલામત કભી ગૈરોં કા ઉબાલ
કભી બોહતાન તરાઝી, કભી દુશનામે ગલીઝ કભી તઝ્હીકો તમસ્ખુર, કભી શુબ્હાતો શુકૂક
કભી રૂહાની અઝિય્યત, કભી તૌહીને ઝમીર કભી ઈંટોં સે તવાઝોએ, કભી કોડોં કા સુલૂક
કભી મહ્બૂસ ઘરોં મેં તો કભી ખાના બદર ચીથડે તન કે નિગહ્બાન, કભી વોહ ભી નહીં !
તિશનગી કા હૈ વોહ આલમ કે ઈલાહી તૌબા હલ્ક કો ચાહિયે થોડી સી નમી વોહ ભી નહીં
આઝમાઈશ કે લપકતે હુએ હંગામોં મેં વક્ત ને ઉન કે નિશાનાતે કદમ દેખે હૈં
તખ્તએ દાર પે આએ તો ઉસે ચૂમ લિયા ઐસે જી-દાર ભી તારીખ ને કમ દેખે હૈં
કિસ અઝીમત કે થે માલિક યેહ નુફૂસે કુદસી જો પડી વક્ત કે હાથોં વોહ કડી ઝેલ ગએ
સિર્ફ ઈસ્લામ કી ખાતિર, ફકત અલ્લાહ કે લિયે જાન સે ખેલના આતા થા ઉન્હેં ખેલ ગએ
હમ તક ઈસ્લામ જો પહોંચા તો સિર્ફ ઉન કે તુફૈલ યેહ ગુલામાને ખુદા નૂરે રિસાલત કે અમીં
સર બસર પૈકરે ઈસાર, મુજસમ્મ ઈમાં હશ્ર તક ઈન સા હો પૈદા કોઈ મુમ્કિન હી નહીં

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ર હુવા ઔર ઉસ ને મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (حاکم)

મુશ્કિલ અલ્ફાઝ કે મઆની

પરસ્તાર : પૂજા કરને વાલા. **પાસબાન :** મુહાફિઝ. **ચર્ખે બરીં :** બુલન્દ આસ્માન. **રાસ્ત ગુફ્તાર :** સચ બોલને વાલા. **પાબન્દે સલાસિલ :** ઝન્જીરોં મેં જકડા હુવા. **હરીફ :** મુકાબલા કરને વાલા. **દુશ્નામે ગલીઝ :** ગન્દી ગાલિયાં. **તઝ્હીક :** હંસી ઉડાના. **તમસ્ખુર :** મઝાક ઉડાના. **મહ્બૂસ :** કૈદ. **ખાના બદર :** ઘર સે નિકાલ દેના. **તિશ્નગી :** પ્યાસ. **તખ્તએ દાર :** ફાંસી કા તખ્તા. **અઝીમત :** અઝ્મ વ ઈરાદા. **નુફૂસે કુદસી :** પાક જાનેં.

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઈખ્તિતામ કી તરફ લાતે હુએ **સુન્નત** કી ફઝીલત ઔર ચન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે **નુબુવ્વત**, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્એ બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે જન્નત صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : જિસ ને મેરી **સુન્નત** સે **મહબ્બત** કી ઉસ ને મુઝ સે **મહબ્બત** કી ઔર જિસ ને મુઝ સે **મહબ્બત** કી વોહ **જન્નત** મેં મેરે સાથ હોગા.

(اِبنِ عَساکِر ج۹ص۳٤۳)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા
જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللّٰہُ تعالٰی علٰی محمَّد

‘‘યા રબ્બલ ઈબાદ ! મક્કે મદીને કી ઝિયારત અતા ફરમા’’

કે બત્તીસ હુરૂફકી નિસ્બત સે સફર કે 32 મ-દની ફૂલ

❁ **શરઅન** મુસાફિર વોહ શખ્સ હૈ જો તીન દિન કે ફાસિલે તક જાને કે ઈરાદે સે અપને મકામે ઈકામત મ-સલન શહ્ર યા ગાઉં સે બાહર હો ગયા. ખુશ્કી મેં સફર પર તીન દિન કી મસાફત સે મુરાદ સાઢે સત્તાવન મીલ (યા’ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) કા ફાસિલા હૈ (ફતાવા ર-ઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 8, સ. 243, 270) ❁ શર-ઈ સફર કરને વાલે કે લિયે ઝરૂરી હૈ કે વોહ સફર કે ઝરૂરી પેશ આમદા યા’ની સફર મેં પેશ આને વાલે અહકામ સીખ ચુકા હો. (**મક-ત-બતુલ મદીના** કા રિસાલા ‘‘મુસાફિર કી નમાઝ’’ કા મુતા-લઆ નિહાયત મુફીદ હૈ) ❁ જબ સફર કરના હો તો બેહતર યેહ હૈ કે પીર, જુમા’રાત યા હફ્તે કો કરે (મુલખ્ખસ અઝ ફતાવા ર-ઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 23, સ. 400) ❁ સરકારે મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને સય્યિદુના **જુબૈર બિન મુત્ઈમ** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કો સફર મેં અપને સબ રુ-ફકા સે ઝિયાદા ખુશહાલ રહને કે લિયે રવાનગી સે કબ્લ યેહ વિર્દ પઢને કી તલ્કીન ફરમાઈ : ﴾1﴿ **સૂ-રતુલ કાફિરૂન** ﴾2﴿ **સૂ-રતુન્નસ્ર** ﴾3﴿ **સૂ-રતુલ ઈખ્લાસ** ﴾4﴿ **સૂ-રતુલ ફલક** ﴾5﴿ **સૂ-રતુન્નાસ.** હર સૂરત એક એક બાર ઔર હર એક કી ઈબ્તિદા મેં بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْم ઔર સબ સે આખિર મેં ભી એક બાર **બિસ્મિલ્લાહ** પૂરી પઢ લીજિયે, (ઈસ તરહ સૂરતેં પાંચ હોંગી ઔર **બિસ્મિલ્લાહ** શરીફ છ બાર)

સય્યિદુના **જુબૈર બિન મુત્ઈમ** رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ ફરમાતે હૈં : મૈં યૂં તો સાહિબે માલ થા મગર જબ સફર કરતા તો (સબ રુ-ફકા સે) બદહાલ હો જાતા, મઝકૂરા સૂરતેં સફર સે કબ્લ હમેશા પઢની શુરૂઅ કીં ઉન કી બ-ર-કત સે વાપસી તક ખુશહાલ ઔર દૌલત મન્દ રહતા **(ابو یعلی ج٦ص٢٦٥حدیث٧٣٨٢)**

❁ ચલતે વક્ત સબ અઝીઝોં દોસ્તોં સે મિલે ઔર અપને કુસૂર મુઆફ કરાએ ઔર અબ ઉન પર લાઝિમ હૈ કે દિલ સે મુઆફ કર દેં (બહારે શરીઅત, જિલ્દ અવ્વલ, સ. 1052) ❁ લિબાસે સફર પહન કર ઘર મેં ચાર રકઅત નફલ اَلْحَمْدُ ઔર قُلْ (هُوَاللّٰه કી પૂરી સૂરહ) સે પઢ કર બાહર નિકલે. વોહ રકઅતેં વાપસ આને તક ઉસ કે અહ્લ વ માલ કી નિગહ્બાની કરેંગી. (ઐઝન) ❁ દો રકઅત ભી પઢી જા સકતી હૈં, હદીસે પાક મેં હૈ : "કિસી ને અપને અહ્લ કે પાસ ઉન દો રકઅતોં સે બેહતર ન છોડા, જો બ વક્તે ઈરાદએ સફર ઉન કે પાસ પઢીં" **(مصنّف ابن ابی شیبة ج١ ص٥٢٩)**

❁ સફર મેં તીન યા ઈસ સે ઝિયાદા ઈસ્લામી ભાઈ હોં તો એક કો "અમીર" બના લેં કે સુન્નત હૈ. જૈસા કે હદીસે પાક મેં હૈ : "જબ સફર મેં તીન શખ્સ હોં તો એક કો અપના **અમીર** બના લેં" **(ابو داؤد ج٣ص٥١ حدیث٢٦٠٩)**

❁ ઈસ (યા'ની અમીર બનાને) મેં કામોં કા ઈન્તિઝામ રહતા હૈ, સરદાર (યા'ની અમીર) ઉસે બનાએં જો ખુશ ખુલ્ક (યા'ની બા અખ્લાક) આકિલ દીનદાર હો, સરદાર (યા'ની અમીર) કો ચાહિયે કે રફીકોં કે આરામ કો અપની આસાઈશ પર મુકદ્દમ રખે (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 1052) ❁ આઈના, સુરમા, કંઘા, મિસ્વાક સાથ રખે કે સુન્નત હૈ (ઐઝન, સ. 1051)

❁ **ઝિક્રુલ્લાહ** સે દિલ બહલાએ કે ફિરિશ્તા સાથ રહેગા, ન કે (બુરે) શે'ર વ લગ્વિયાત (યા'ની બેહૂદા બાતોં) સે કે શૈતાન સાથ હોગા (ફતાવા રઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 10, સ. 729) ❁ અગર દુશ્મન યા ડાકૂ કા ખૌફ હો તો સૂરએ "**لِاِیْلٰف**" પઢ લીજિયે, اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ હર બલા સે અમાન મિલેગી. યેહ અમલ મુજર્રબ હૈ (الحصن الحصین ص۸۰) ❁ સફર હો યા હઝર (યા'ની કિયામ) જબ ભી કિસી ગમ યા પરેશાની કા સામના હો **حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْل** ઔર **لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰه** બ કસરત પઢિયે. اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ મુશ્કિલ આસાન હોગી. ❁ રાસ્તે કી ચઢાઈ કી તરફ યા સીઢિયોં પર ચઢતે હુએ નીઝ બસ વગૈરા જબ સડક કી ઊંચી જાનિબ જા રહી હો તો "اَللّٰهُ اَكْبَرُ" ઔર સીઢિયોં યા ઢલવાન સે ઉતરતે હુએ "سُبْحٰنَ اللّٰه" કહિયે ❁ અગર કોઈ શખ્સ સફર પર જા રહા હો તો ઉસ (મુસાફિર) સે મુસા-ફહા કરે યા'ની હાથ મિલાએ ઔર ઉસ કે લિયે યેહ દુઆ માંગે : **اَسْتَوْدِعُ اللّٰهَ دِيْنَكَ وَاَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيْمَ عَمَلِكَ** તરજમા : મૈં તેરે દીન, તેરી અમાનત ઔર તેરે અમલ કે ખાતિમે કો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સિપુર્દ કરતા હૂં (ایضاً ص۷۹) ❁ મુકીમ કે લિયે મુસાફિર યેહ દુઆ પઢે : **اَسْتَوْدِعُكَ اللّٰهَ الَّذِیْ لَایُضِیْعُ وَدَائِعَهٗ.** તરજમા : મૈં તુમ્હેં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સિપુર્દ કરતા હૂં જો સૌંપી હુઈ અમાનતોં કો ઝાએઅ નહીં ફરમાતા (ابن ماجہ حدیث ۲۸۲۵ ج۳ ص۳۷۲) ❁ મન્ઝિલ પર ઉતરતે વક્ત યેહ પઢિયે : **اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ** તરજમા : મૈં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે

कामिल कलिमात के वासिते से सारी मख्लूक के शर से पनाह मांगता हूं. اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ **हर नुक्सान से बचेगा** (الحصن الحصین ص۸۲) ❁ मुसाफ़िर की दुआ कबूल होती है, लिहाज़ा अपने लिये, अपने वालिदैन व अहलो ईयाल और आम मुसल्मानों के लिये दुआएं कीजिये ❁ सफ़र में कोई शख्स बीमार हो गया या बेहोश हो गया तो उस के साथ वाले उस मरीज़ की ज़रूरिय्यात में उस का माल बिगैर ईजाज़त खर्च कर सकते हैं (رَدُّالْمُحتار ج ۹ ص ۳۳٤، ۳۳۰, बहारे शरीअत, जि. 3, स. 222) ❁ **मुसाफ़िर** पर वाजिब है के नमाज़ में कस्र करे या'नी चार रक्अत वाले फ़र्ज़ को दो पढे ईस के हक में दो ही रक्अतें पूरी नमाज़ है (बहारे शरीअत, जि. 1, स. 743, عالمگیری ج۱ص۱۳۹) ❁ मगरिब और वित्र में कस्र नहीं ❁ **सुन्नतों** में कस्र नहीं बल्के पूरी पढी जाऐंगी, खौफ़ और रवा रवी (या'नी घबराहट) की हालत में सुन्नतें मुआफ़ हैं और अम्न की हालत में पढी जाऐंगी (عالمگیری ج۱ص۱۳۹) ❁ कोशिश कर के हवाई जहाज़ या रेल या बस में ऐसे वक्त सफ़र कीजिये के बीच में कोई नमाज़ न आऐ ❁ सोने के अवकात में हरगिज़ ऐसी गफ़लत न हो के مَعَاذَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ नमाज़ कज़ा हो जाऐ ❁ दौराने सफ़र भी नमाज़ में हरगिज़ कोताही न हो, खुसूसन हवाई जहाज़, रेलगाडी और लम्बे रूट की बस में नमाज़ के लिये पहले ही से वुज़ू तय्यार रखिये ❁ रास्ते में बस खराब हो जाऐ तो ड्राईवर या मालिकाने बस वगैरा को कोसने और बक बक कर के अपनी आखिरत दाव पर लगाने के बजाऐ

સબ્ર સે કામ લીજિયે ઔર જન્નત કી તલબ મેં ઝિક્રો દુરૂદ મેં મશ્ગૂલ હો જાઈયે ❁ રેલ, બસ વગૈરા મેં દીગર મુસાફિરોં કે હક્કે પડોસ કા ખયાલ રખતે હુએ ઉન કે સાથ ખૂબ હુસ્ને સુલૂક કીજિયે, બેશક ખુદ તક્લીફ઼ ઉઠા લીજિયે મગર ઉન કો રાહત પહોંચાઈયે ❁ બસ વગૈરા મેં ચિલ્લા કર બાતેં કર કે ઔર ઝોર સે કહ્કહે લગા કર દૂસરે મુસાફિરોં કો અપને આપ સે બદઝન મત કીજિયે ❁ ભીડ કે મૌકઅ પર કિસી ઝઈફ઼ યા મરીઝ કો દેખેં તો બ નિય્યતે સવાબ ઉસ કો બસ વગૈરા મેં **બ ઈસરાર** અપની નિશસ્ત પેશ કર દીજિયે ❁ હત્તલ ઈમ્કાન ફ઼िલ્મોં ઔર ગાને બાજોં સે પાક બસ ઔર વેગન વગૈરા મેં સફ઼ર કીજિયે ❁ સફ઼ર સે વાપસી પર ઘર વાલોં કે લિયે કોઈ તોહફ઼ા લેતે આઈયે કે **ફરમાને મુસ્તફા** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم હૈ : ''જબ સફ઼ર સે કોઈ વાપસ આએ તો ઘર વાલોં કે લિયે કુછ ન કુછ **હદિય્યા** (યા'ની તોહફ઼ા) લાએ, અગર્ચે અપની ઝોલી મેં પથ્થર હી ડાલ લાએ'' (ابن عساکر ج۵۲ص۲۳۰) ❁ શર-ઈ સફ઼ર સે વાપસી મેં મક્રૂહ વક્ત ન હો તો સબ સે પહલે અપની મસ્જિદ મેં ઔર જબ ઘર પહોંચે તો ઘર પર ભી દો રક્અત નફ઼લ પઢિયે.

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે **મક-ત-બતુલ મદીના** કી મત્બૂઆ દો કુતુબ (1) **312** સફ઼હાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ **''બહારે શરીઅત''** હિસ્સા **16** ઔર (2) **120** સફ઼હાત કી કિતાબ **''સુન્નતેં ઔર આદાબ''** હદિય્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત

કા એક બેહતરીન ઝરીઆ **દા'વતે ઈસ્લામી** કે **મ-દની કાફિલોં** મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો

હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તાલિબે ગમે મદીના વ
બકીઅ વ મગ્ફિરત વ
બે હિસાબ જન્નતુલ
ફિરદૌસ મેં આકા
કા પડોસ

યકુમ મુહર્રમુલ હરામ 1434 હિ.
16-11-2012

યેહ રિસાલા પઢ કર દૂસરે કો દે દીજિયે

શાદી ગમી કી તકરીબાત, ઈજતિમાઆત, આ'રાસ ઔર જુલૂસે મીલાદ વગૈરા મેં મક-ત-બતુલ મદીના કે શાએઅ કર્દા રસાઈલ ઔર મ-દની ફૂલોં પર મુશ્તમિલ પેમ્ફલેટ તક્સીમ કર કે સવાબ કમાઈયે, ગાહકોં કો બ નિય્યતે સવાબ તોહફે મેં દેને કે લિયે અપની દુકાનોં પર ભી રસાઈલ રખને કા મા'મૂલ બનાઈયે, અખ્બાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે ઝરીએ અપને મહલ્લે કે ઘર ઘર મેં માહાના કમ અઝ કમ એક અદદ સુન્નતોં ભરા રિસાલા યા મ-દની ફૂલોં કા પેમ્ફલેટ પહોંચા કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઈયે ઔર ખૂબ સવાબ કમાઈયે.

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم **:** મુઝ પર દુરૂદે પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમ્હારે લિયે તહારત હૈ. (ابویعلیٰ)

ફેહરિસ

ઉન્વાન	નંબર	ઉન્વાન	નંબર
દુરૂદ શરીફ લિખને વાલે કી મગ્ફિરત હો ગઈ	1	મુસલ્માનોં કા સામાને જંગ	11
દુરૂદ કી જગહ ص લિખના હરામ હૈ	2	કુફ્ફાર કા સામાને જંગ	12
દો કમસિન મુજાહિદીન	2	મુશ્કિલ અલ્ફાઝ કે મઆની	14
યેહ નૌ ઉમ્ર કૌન થે ?	4	હૈરત અંગેઝ જઝ્બે કા રાઝ	14
મુશ્કિલ અલ્ફાઝ કે મઆની	5	ફિરિશ્તોં કે ઝરીએ મદદ	15
લટક્તા બાઝૂ	6	જિબ્રઈલ عَلَیْہِ السَّلَام કા ઘોડા	16
અનોખા જઝ્બા	7	દુઆ મોમિન કા હથિયાર હૈ	17
અબૂ જહ્લ કા સર	8	જો રોતા હૈ ઉસ કા કામ હોતા હૈ	17
અબૂ જહ્લ કી આખિરી બક્વાસ	9	મુશ્કિલ અલ્ફાઝ કે મઆની	20
કુદરત કે નિરાલે અન્દાઝ	10	સફર કે 32 મ-દની ફૂલ	21

مآخذ و مراجع

کتاب	مطبوعہ	کتاب	مطبوعہ
قرآنِ مجید	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ	السیرۃ النبویۃ	دار الکتب العلمیۃ بیروت
تفسیر کبیر	دار احیاء التراث العربی بیروت	دلائل النبوۃ	دار الکتب العلمیۃ بیروت
تفسیر در منثور	دار الفکر بیروت	سبل الھدٰی	دار الکتب العلمیۃ بیروت
خزائن العرفان	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ	محمد رسول اللہ	دار القلم دمشق
بخاری	دار الکتب العلمیۃ بیروت	مدارج النبوۃ	مرکز اہلسنت برکات رضا ہند
مسلم	دار ابن حزم بیروت	القول البدیع	مؤسسۃ الریان بیروت
مسند ابی یعلی	دار الکتب العلمیۃ بیروت	بہارِ شریعت	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ
کتاب المغازی	مؤسسۃ الاعلمی للمطبوعات بیروت	وسائلِ بخشش	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

સુન્નત કી બહારેં

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઇસ્લામી કે મહકે મહકે મ-દની માહોલ મેં બ કસરત સુન્નતેં સીખી ઔર સિખાઈ જાતી હૈં, હર જુમા'રાત ઇશા કી નમાઝ કે બા'દ આપ કે શહર મેં હોને વાલે દા'વતે ઇસ્લામી કે હફતાવાર સુન્નતોં ભરે ઇજતિમાઅ મેં રિઝાએ ઇલાહી કે લિયે અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં કે સાથ સારી રાત ગુઝારને કી મ-દની ઇલ્તિજા હૈ. આશિકાને રસૂલ કે **મ-દની કાફિલોં** મેં બ નિય્યતે સવાબ સુન્નતોં કી તરબિય્યત કે લિયે સફર ઔર રોઝાના **ફિક્રે મદીના** કે ઝરીએ **મ-દની ઇન્આમાત** કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માહ કે ઇબ્તિદાઈ દસ દિન કે અન્દર અન્દર અપને યહાં કે ઝિમ્મેદાર કો જમ્અ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે, اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ઇસ કી બ-ર-કત સે પાબન્દે સુન્નત બનને, ગુનાહોં સે નફરત કરને ઔર **ઈમાન કી હિફાઝત** કે લિયે કુઢને કા ઝેહ્ન બનેગા.

હર ઇસ્લામી ભાઈ અપના યેહ ઝેહ્ન બનાએ કે **"મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઇસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ"** અપની ઇસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે **"મ-દની ઇન્આમાત"** પર અમલ ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઇસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે **"મ-દની કાફિલોં"** મેં સફર કરના હૈ. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

મક-ત-બતુલ મદીના®
દા'વતે ઇસ્લામી
مکتبۃ المدینہ
ફૈઝાને મદીના, શ્રી કોનિયા બગીચે કે સામને, મિરઝાપુર, અહમદઆબાદ, ગુજરાત, ઇન્ડિયા
Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net